

Teza

Zawinione niewykonanie obowiązków przez członka korpusu służby cywilnej stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej. Rzetelne postępowanie członka korpusu służby cywilnej oznacza, że wykonuje on powierzone zadania w sposób zaangażowany, w pełni wykorzystując swoje umiejętności, kwalifikacje i predyspozycje. Z kolei sprawne i terminowe wykonywanie zadań oznacza dokładne i bez zwłoki wykonywanie pracy, przestrzeganie ustalonych reguł i procedur postępowania w celu osiągnięcia jak najlepszego efektu pracy.

Bezwzględną granicą obowiązku wykonania przez członka korpusu służby cywilnej polecenia przełożonego, której nie może uchylić nawet pisemne jego potwierdzenie przez przełożonego, jest jego zgodność z przepisami prawa karnego lub prawa wykroczeń.

Naruszenie obowiązku

rzetelnego i bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań; wykonywania poleceń służbowych przełożonych

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

Nie wskazano w orzeczeniu

DSC.WK.3602.15.2017.KC

Warszawa, 17 maja 2017 roku

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Przewodniczący: Sławomir Majczyk

Członkowie: Piotr Kobiela

Katarzyna Łupińska

Aleksander Dietkow

Barbara Haładyj

przy udziale:

- M.G., Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu (dalej Rzecznika Dyscyplinarnego) i
- M.P., Obwinionego,

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 roku na rozprawie w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

w Warszawie sprawy M.P., zatrudnionego w urzędzie, obwinionego o naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, określonych w art. 76 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, poprzez odmowę wykonania polecenia służbowego przełożonego, M.W., dotyczącego opracowania raportu w wersji zgodnej z żądaniem przełożonego, tj. po dokonaniu anonimizacji nazw własnych podmiotów gospodarczych występujących w pierwotnej wersji wyżej wymienionego raportu,

na skutek odwołania wniesionego przez M.P. pismem z dnia 9 września 2016 roku od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej urzędu (dalej Komisji Dyscyplinarnej I instancji) z dnia 19 sierpnia 2016 roku uznającego Obwinionego za winnego zarzucanego mu czynu

i postanawiającego utrzymać w mocy wymierzoną przez dyrektora generalnego karę upomnienia na piśmie, **na podstawie** art. 126 ust. 3

w związku z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1345 z późn. zm.) oraz §36 ust. 1 pkt 1) w związku z §31 ust. 2 pkt 1) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 60, poz. 493)

postanawia

utrzymać w mocy orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji

Przewodniczący: Sławomir Majszyk

Członkowie: Piotr Kobiela

Katarzyna Łupińska

Aleksander Dietkow

Barbara Haładyj

Uzasadnienie

Stan sprawy przedstawia się następująco:

W dniu 26 lutego 2016 roku M.W. pisemnie poinformował Dyrektora Generalnego urzędu o niewykonaniu przez M.P. polecenia służbowego polegającego na przygotowaniu nowej wersji raportu, zadekretowanego na tę osobę w dniu 17 lutego 2017 roku. Dokument ten miał być wysłany do innych urzędów celem skuteczniejszej identyfikacji zagrożeń w toku przygotowanych i realizowanych postępowań przetargowych. Ze względu na fakt, że część opisanych w tym raporcie postępowań nie uległa zakończeniu i nie można było ich traktować jako rzeczy osądzone oraz że raport miał charakter jawny i miał trafić do dużej liczby odbiorców M.W. polecił M.P. przygotowanie na jego podpis dokumentu z usuniętymi nazwami firm, zastąpionymi określeniami „firma X”, „firma Y”, aby uchronić zarówno jego, jak i Urząd przed niepotrzebnymi procesami lub roszczeniami. Po kilku dniach M.P. poinformował M.W., że nie zrobi tego, bo nie będzie przepisywał całego dokumentu. M.W. polecił więc M.P. uzyskanie elektronicznej wersji raportu oraz wykonanie zadania bazując na materiale przesłanym przez inny urząd. W dniu 26 lutego 2016 roku M.P. poinformował M.W., że nie otrzymał przedmiotowego pliku z tego urzędu, dodając jednocześnie, że „(...) ingerencja w treść dokumentu przygotowanego w innym urzędzie będzie niewłaściwa i nie powinno się tego robić”. Wcześniej M.P. nie zgłosił M.W. podobnych zastrzeżeń. M.W. potraktował powyższe jako odmowę wykonania polecenia służbowego.

W dniu 7 marca 2016 roku Dyrektor Generalny urzędu podjął decyzję o wymierzeniu M.P. kary upomnienia, o której mowa w art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, wskazując na naruszenie obowiązków określonych w art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, poprzez odmowę wykonania, bez wskazania konkretnych przyczyn, polecenia M.W. dotyczącego przygotowania raportu w wersji, która umożliwiłaby jego przekazanie do innych urzędów.

W dniu 14 marca 2016 roku M.P. złożył sprzeciw od decyzji Dyrektora Generalnego urzędu o wymierzeniu kary upomnienia. W przekazanym sprzeciwie M.P. potwierdził przedstawiony powyżej stan faktyczny, wskazując jednocześnie na zgłoszone M.W. wątpliwości dotyczące możliwości opracowania nowej wersji tego dokumentu bez uzyskania wcześniejszej zgody kierownika urzędu, który przygotował raport, a następnie jej przekazania do innych urzędów. M.P. nie widział potrzeby wprowadzenia zmian w tym dokumencie, gdyż

zawierał on adnotację autora raportu, że „przedstawione w nim przykłady konkretnych podmiotów gospodarczych dotyczą sytuacji, które były już prezentowane na forum publicznym. Wszelkie pozostałe dane zostały w raporcie zanonimizowane”. M.P. powołał się również na informację uzyskaną telefonicznie od autora raportu, że raport został podpisany przez Szefa tego urzędu, w związku z czym tylko on może zaakceptować wprowadzenie zmian w jego treści. Jego zdaniem dochował on należytej staranności, aby polecenie M.W. zostało wykonane przez osobę do tego uprawnioną, czyli autora raportu, i zauważył, że nie jest właściwą osobą do wystąpienia do szefa innego urzędu o wprowadzenie zmian w tym dokumencie.

W związku ze zgłoszonym przez Obwinionego sprzeciwem od wymierzonej kary upomnienia w dniu 24 marca 2016 roku Rzecznik Dyscyplinarny urzędu wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie naruszenia przez M.P. obowiązku członka korpusu służby cywilnej polegającego na odmowie wykonania bez wskazania konkretnej przyczyny polecenia służbowego przełożonego M.W. Rzecznik Dyscyplinarny dokonał analizy wyjaśnień zawartych w sprzeciwie M.P. w świetle ustalonego stanu faktycznego sprawy i obowiązującego stanu prawnego.

W dniu 18 maja 2016 roku Rzecznik Dyscyplinarny wydał zawiadomienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego, a w dniu 24 maja 2016 roku Rzecznik Dyscyplinarny poinformował Dyrektora Generalnego o wynikach postępowania wyjaśniającego stwierdzając, iż materiał dowodowy zebrany w wyniku przeprowadzonych w toku postępowania wyjaśniającego czynności dowodowych potwierdził zasadność zarzutów stawianych M.P.

W dniu 24 maja 2016 roku Rzecznik Dyscyplinarny złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w sprawie naruszenia przez M.P. obowiązku członka korpusu służby cywilnej poprzez odmowę wykonania polecenia służbowego przełożonego M.W. dotyczącego przygotowania raportu w wersji umożliwiającej jego przesłanie do innych urzędów. Rzecznik Dyscyplinarny wniósł o wymierzenie Obwinionemu kary dyscyplinarnej upomnienia. Rzecznik Dyscyplinarny stwierdził, że M.P. nie przygotowując wersji raportu w kształcie wymaganym przez M.W. odmówił wykonania polecenia służbowego przełożonego, chociaż nie zaistniała żadna z uprawniających go do tego przesłanek wynikających z art. 77 ust 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej. Zachowanie M.P. nie miało żadnych podstaw merytorycznych. M.P. nie dochował także

wymogów formalnych w postaci pisemnej informacji oraz w zależności od okoliczności poinformowania Dyrektora Generalnego.

Po rozpoznaniu tej sprawy na rozprawach w dniach 8 czerwca, 21 czerwca, 14 lipca i 19 sierpnia 2016 roku Komisja Dyscyplinarna urzędu wydała w dniu 19 sierpnia 2016 roku orzeczenie uznające Obwinionego winnym naruszenia obowiązku członka korpusu służby cywilnej określonego w art. 76 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej poprzez odmowę wykonania polecenia służbowego przełożonego dotyczącego opracowania raportu w wersji zgodnej z żądaniem przełożonego, tj. po dokonaniu anonimizacji nazw własnych występujących w pierwotnej wersji ww. raportu i utrzymując w mocy wymierzoną przez Dyrektora Generalnego urzędu karę upomnienia na piśmie. W sprawach wszczętych na podstawie art. 115 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej Komisja Dyscyplinarna I instancji mogła jedynie utrzymać w mocy karę upomnienia lub uniewinnić Obwinionego.

Komisja Dyscyplinarna I instancji uznała, iż w omawianej sprawie M.P. nie wykonał polecenia służbowego polegającego na przygotowaniu wersji raportu, w której nazwy własne występujące w raporcie zostałyby zanonimizowane. Nie wystąpił też o wersję elektroniczną tego raportu. Obwiniony nie miał żadnych podstaw prawnych do niewykonania polecenia wydanego przez M.W., nie uważał też tego polecenia za niezgodne z prawem, czy zawierające znamiona pomyłki - w konsekwencji nie przekazał przełożonemu pisemnej informacji w tym zakresie (a tylko w przypadku zwrócenia się do przełożenia z taką informacją i nieotrzymania pisemnego potwierdzenia polecenia, mógłby odstąpić od jego wykonania). M.P. nie wykonując polecenia służbowego wskazywał na brak celowości wykonania otrzymanego polecenia, ale nie zrobił nic, aby rozwiązać wątpliwości z nim związane, w szczególności nie zwrócił się w tej sprawie do osób aktualnie kierujących komórką organizacyjną. Obwiniony nie był uprawniony do podjęcia decyzji w jakim kształcie raport zostanie przekazany do odbiorców zewnętrznych, odstąpił od dokonania zmian w dokumencie, nie zwrócił się do urzędu o przysłanie kopii tego raportu. Działanie Obwinionego miało negatywne skutki dla urzędu, gdyż uniemożliwiło przekazanie raportu w wersji oczekiwanej przez przełożonego do innych podmiotów.

W dniu 9 września 2016 roku M.P. złożył odwołanie od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej urzędu uznając wymierzoną karę upomnienia za całkowicie nieuzasadnioną i nie mającą oparcia w faktach oraz wnosząc o uchylenie w całości orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej I instancji.

Obwiniony zarzucił orzeczeniu niedokonanie wszechstronnej oceny okoliczności sprawy, w szczególności brak dokonanego ustalenia, czy jest dopuszczalne wydanie polecenia służbowego polegającego na dokonaniu zmian w dokumencie wytworzonym w innej instytucji i podpisanym przez osobę kierującą tą instytucją.

Zdaniem Obwinionego nie odmówił on wykonania polecenia, a jedynie przekazał przełożonemu swoje wątpliwości dotyczące zleconego mu sposobu jego realizacji. Obwiniony przedstawił przełożonemu opinię wskazującą, że ewentualne zmiany w treści raportu powinny być wprowadzone przez autora raportu lub za zgodą osoby podpisującej raport.

W związku z powyższym Obwiniony stwierdził, że w najmniejszym stopniu nie naruszył on obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz po przeprowadzeniu rozprawy zważyła, co następuje:

Zgodnie z §34 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej rozpatruje odwołania od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji, w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej dokonała kontroli formalnej orzeczenia wydanego w I instancji i ustaliła, że nie ma przeszkód formalnych uniemożliwiających merytoryczne rozstrzygnięcie tej sprawy. Jednocześnie Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej wskazuje na następujące uchybienia formalne w trakcie dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego:

- brak wskazania dokładnego określenia czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego,
- wniesienie we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego o upomnienie, a nie o utrzymanie w mocy kary upomnienia.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej stwierdza, iż w trakcie postępowania dyscyplinarnego został zebrany materiał dowodowy pozwalający Komisji Dyscyplinarnej I

instancji na rozstrzygnięcie tej sprawy i wydanie orzeczenia.

Stan faktyczny sprawy nie budzi wątpliwości. Z akt postępowania dyscyplinarnego i ustaleń przeprowadzonych na rozprawie przez Wyższą Komisję Dyscyplinarną Służby Cywilnej bezspornie wynika, że w dniu 17 lutego 2016 roku M.W. wydał Obwinionemu polecenie przygotowania wersji raportu innego urzędu, w której nazwy własne występujące w raporcie miały zostać zanonimizowane. W trakcie spotkania z przełożonym kilka dni później Obwiniony zgłosił swoje wątpliwości dotyczące zasadności dokonania anonimizacji raportu i obszerności tekstu. W związku z tymi wątpliwościami przełożony polecił Obwinionemu wystąpić do urzędu o przekazanie elektronicznej wersji raportu i podtrzymał polecenie dokonania anonimizacji zawartych w nim nazw podmiotów gospodarczych.

W trakcie spotkania w dniu 26 lutego 2016 roku Obwiniony poinformował przełożonego, iż nie uzyskał elektronicznej wersji raportu i że w jego ocenie ingerencja w treść tego dokumentu byłaby niewłaściwa. Oznaczało to, że Obwiniony nie zamierza wykonać polecenia służbowego i tak to zostało potraktowane przez przełożonego.

W oparciu o powyższe ustalenia Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej uznała, że Obwiniony naruszył obowiązki członka korpusu służby cywilnej określone w art. 76 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służby cywilnej.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej pragnie przypomnieć, że zawinione niewykonanie obowiązków przez członka korpusu służby cywilnej stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej. Zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej członek korpusu służby cywilnej jest obowiązany rzetelnie, bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone mu zadania. Obowiązek ten odnosi się do podstawowej zasady działania służby cywilnej określonej w art. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, która stanowi, iż zadania państwa powinny być przez służbę cywilną realizowane rzetelnie, bezstronnie i neutralnie politycznie. Przedmiotowy obowiązek nawiązuje też do obowiązku sumiennego i starannego wykonywania pracy określonego w art. 100 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy przy czym określenia „rzetelne i bezstronne” są zbliżone pod względem treści do określenia „sumiennie”, a określenia „sprawnie i terminowo” są bliskie znaczeniowo określeniu „starannie”. W ujęciu ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej rzetelne postępowanie członka korpusu służby cywilnej oznacza, że wykonuje on powierzone

zadania w sposób zaangażowany, w pełni wykorzystując swoje umiejętności, kwalifikacje i predyspozycje. Z kolei sprawne i terminowe wykonywanie zadań oznacza dokładne i bez zwłoki wykonywanie pracy, przestrzeganie ustalonych reguł i procedur postępowania w celu osiągnięcia jak najlepszego efektu pracy (Z. Salwa, Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych, Warszawa 2000, s. 168 i n.). Obowiązek rzetelnego wykonywania powierzonych zadań został skonkretyzowany w zarządzeniu Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 roku w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (Monitor Polski z 2011 r. Nr 93, poz. 953). Zgodnie z §19 wyżej wymienionego zarządzenia zasada rzetelności, uznana przez ustawodawcę jako jedna z zasad etyki korpusu służby cywilnej wyraża się w szczególności w sumiennym, rozważnym wykonywaniu powierzonych zadań, dotrzymywaniu zobowiązań, zgodnie z przepisami prawa oraz twórczym podejmowaniu zadań i aktywnym realizowaniu obowiązków, z najlepszą wolą i w interesie społecznym, nieograniczającym się jedynie do przestrzegania przepisów.

Zgodnie z art. 77 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej członek korpusu służby cywilnej jest obowiązany wykonywać polecenia służbowe przełożonych. Prawo wydawania poleceń wynika z władztwa służbowego związanego ze stosunkiem pracy członka korpusu służby cywilnej. Tym samym polecenia służbowe mogą odnosić się tylko do wykonywanej pracy i nie mogą wykraczać poza tę sferę. Granice obowiązku wykonania poleceń przełożonych wynikają z przepisów prawa i są one określone w art. 77 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej.

W przypadku, gdy członek korpusu służby cywilnej jest przekonany, że polecenie jest sprzeczne z prawem lub zawiera znamiona pomyłki, jest on obowiązany powstrzymać się od wykonania polecenia i poinformować o tym na piśmie przełożonego, który powinien ponownie rozważyć prawidłowość wydanego polecenia. Użyty w tym przepisie zwrot „jest przekonany” należy rozumieć w ten sposób, że w ocenie członka korpusu służby cywilnej wadliwość polecenia nie budzi wątpliwości. W praktyce mogą zdarzać się polecenia przełożonych niezgodne z prawem lub błędne ze względu na okoliczności faktyczne lub prawne, co do których będzie istniał obowiązek ich wykonania, jeżeli członek korpusu służby cywilnej nie zgłosi pisemnie swoich zastrzeżeń.

Członek korpusu służby cywilnej nie ma natomiast obowiązku wykonania polecenia sprzecznego z prawem karnym lub z prawem wykroczeń zgodnie z art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, o czym niezwłocznie informuje dyrektora

generalnego urzędu. Bezwzględną granicą obowiązku wykonania przez członka korpusu służby cywilnej polecenia przełożonego, której nie może uchylić nawet pisemne jego potwierdzenie przez przełożonego, jest jego zgodność z przepisami prawa karnego lub prawa wykroczeń. Członek korpusu służby cywilnej nie jest zobowiązany do podporządkowania się poleceniu przełożonego sprzecznego z prawem karnym albo prawem wykroczeń.

W omawianym przypadku mamy do czynienia z sytuacją określoną w art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej. W związku z wydaniem poleceniem pomiędzy Obwinionym a przełożonym doszło do różnicy zdań co do możliwości wprowadzenia zmian w tekście raportu innego urzędu. W przypadku powstania różnicy zdań decydujące zdanie należało do przełożonego. Członek korpusu służby cywilnej nie mógł skutecznie i trwale sprzeciwić się woli przełożonego w drodze ustnego przekazania swoich wątpliwości. Jeżeli po ustnym zgłoszeniu zastrzeżeń dotyczących sposobu wykonania zadania przełożony potwierdził wydane wcześniej polecenie, obowiązkiem podwładnego było wykonanie polecenia przełożonego. Zabezpiecza to skuteczną realizację zadań publicznych. W przypadku, gdy członek korpusu służby cywilnej jest przekonany, że polecenie jest niezgodne z prawem lub zawiera znamiona pomyłki, powinien zawiadomić na piśmie przełożonego o swoich zastrzeżeniach, a w przypadku braku pisemnego potwierdzenia polecenia przez przełożonego, odstąpić od jego wykonania. Niewykonanie polecenia przełożonego bez zachowania procedury pisemnego zgłoszenia przełożonemu swoich wątpliwości należy traktować, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i orzecznictwem sądowym, jako naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej. W trakcie postępowania dyscyplinarnego ustalono, że Obwiniony nie wskazał podstawy odmowy wykonania polecenia służbowego przełożonego, w szczególności Obwiniony nie kwestionował polecenia przełożonego jako naruszającego przepisy prawa, ani jako pomyłki będącej wynikiem błędu. Wątpliwości Obwinionego dotyczyły zasadności dokonania anonimizacji nazw podmiotów gospodarczych wskazanych w raporcie innego urzędu. Obwiniony ustnie zgłosił swoje wątpliwości w tym zakresie, a przełożony dwukrotnie ustnie w sposób jednoznaczny wydał polecenie dokonania tej czynności. W tej sytuacji Obwiniony nie zastosował obowiązkowej procedury pisemnego zawiadomienia przełożonego o swoich zastrzeżeniach, przewidzianej w art. 77 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej. Nie stosując przewidzianej w tym przepisie procedury, Obwiniony nie mógł skutecznie kwestionować polecenia przełożonego i powinien je wykonać.

W przypadku, gdy członek korpusu służby cywilnej nie podjął konkretnych czynności

w celu wykonania wydanego polecenia i jednocześnie nie zgłosił pisemnie swoich zastrzeżeń co do sposobu powierzonego mu zadania przełożony mógł przyjąć, że członek korpusu służby cywilnej w sposób zawiniony nie zrealizował polecenia, co stanowi podstawę poniesienia przez niego odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Należy również zauważyć, że polecenie przełożonego było jasne i jednoznaczne, dotyczyło wykonywanej pracy, zostało wydane w okolicznościach nie budzących wątpliwości co do intencji przełożonego i planowanych przez niego działań. Obwiniony uznał, że lepiej będzie odstąpić od dokonania zmian w przedmiotowym raporcie mimo odmiennego wyraźnego polecenia przełożonego. Wbrew poleceniu nie zwrócił się do urzędu o wersję elektroniczną raportu i nie wprowadził zmian w tym dokumencie, chociaż rozmawiał z funkcjonariuszem tego urzędu. Dokument miał być przekazany innym urządowi przy piśmie podpisanym przez przełożonego. Do podjęcia decyzji w tej sprawie właściwy był przełożony, a nie Obwiniony i to przełożony ponosiłby ewentualną odpowiedzialność związaną z przyjętym przez niego sposobem załatwienia sprawy.

Rozwiązanie przewidziane w art. 77 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej należy rozpatrywać w kontekście przepisów prawa pracy, w szczególności art. 100 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy, który stanowi, że pracownik jest obowiązany stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umową o pracę. Obowiązek ten został nieco zmodyfikowany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej w odniesieniu do członków korpusu służby cywilnej. Inaczej ukształtowano w ustawie z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej stopień i granice podporządkowania. Art. 100 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy wyraźnie stanowi, że pracownik jest obowiązany stosować się tylko do tych poleceń przełożonych, które dotyczą pracy. Chociaż takie odniesienie nie zostało wyraźnie sformułowane w art. 77 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o służbie cywilnej, to z istoty relacji w służbie cywilnej wynika, że członkowie korpusu służby cywilnej mają obowiązek stosowania się do poleceń przełożonych wtedy, gdy polecenia te dotyczą pracy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i orzecznictwem sądowym ocena odmowy wykonania przez pracownika polecenia przełożonego powinna uwzględniać takie ustalenia jak: 1) jaka była treść polecenia służbowego, 2) czy polecenie służbowe dotyczyło wykonywanej pracy, 3) w jakich okolicznościach zostało wydane polecenie służbowe.

Wskazał na to Sąd Najwyższy w orzeczeniach m.in. z dnia 16 września 1990 roku (I PRN 38/90, OSNC 1991, nr 10-12, poz. 126), z dnia 1 października 1997 roku (I PKN 317/97, OSNP 1998, nr 14, poz. 428) i z dnia 10 maja 2000 roku (I PKN 630/99, OSNP 2001, Nr 20, poz. 617). Wyżej wymienione orzeczenia Sądu Najwyższego mają zastosowanie również do członków korpusu służby cywilnej, którzy są zobowiązani na ich podstawie wykonywać polecenia przełożonych, które dotyczą pracy. Należy przy tym zauważyć, że polecenia dotyczące pracy to nie tylko te, które odnoszą się do poszczególnych czynności składających się na proces pracy, ale także te, które dotyczą realizacji obowiązków pracowniczych w ogólności (R. Wagner, Kodeks pracy, Komentarz, s. 406).

W trakcie postępowania dyscyplinarnego stwierdzono, jaka była treść polecenia przełożonego. Nie budzą też wątpliwości ustalenia, że polecenie służbowe dotyczyło wykonywanej pracy oraz informacje dotyczące okoliczności wydania polecenia przez przełożonego.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej uważa, że kara upomnienia wymierzona Obwinionemu jest adekwatna do popełnionego naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej. Ustalenia Komisji Dyscyplinarnej I instancji uwzględniają w sposób zasadny istotne okoliczności łagodzące na korzyść Obwinionego. Komisja Dyscyplinarna I instancji orzekając o karze wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności mające znaczenie w tej sprawie, zgodnie z wytycznymi określonymi w §30 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 roku w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej.

W tym stanie faktycznym i prawnym WKDSC postanowiła jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszego orzeczenia Stronom oraz Szefowi Służby Cywilnej przysługuje odwołanie do sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Obwinionej, za pośrednictwem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący: Sławomir Majczyk

Członkowie: Piotr Kobiela

Katarzyna Łupińska

Aleksander Dietkow

Barbara Haładyj